

Nowe przepisy UE dotyczące prawa jazdy: większe bezpieczeństwo na drogach i cyfrowa rewolucja

25 marca 2025 r. negocjatorzy Parlamentu Europejskiego i Rady osiągnęli porozumienie w sprawie nowelizacji dyrektywy dotyczącej prawa jazdy. Nowe przepisy mają na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach i dostosowanie przepisów do nowoczesnych realiów technologicznych. Wśród kluczowych zmian znalazły się mobilne prawo jazdy, dwuletni okres próbny dla nowych kierowców oraz możliwość prowadzenia ciężarówek przez 18-latków pod pewnymi warunkami.

Mobilne prawo jazdy - wygoda i nowoczesność

Jednym z najważniejszych elementów nowych przepisów jest wprowadzenie cyfrowego prawa jazdy, dostępnego na smartfonie w ramach unijnej technologii portfela cyfrowego. Stanie się ono głównym formatem dokumentu w UE, choć kierowcy nadal będą mogli ubiegać się o tradycyjne, fizyczne prawo jazdy. Państwa członkowskie mają 5,5 roku na wdrożenie tych zmian.

Nowe wymagania dla kierowców

Aby zwiększyć bezpieczeństwo, kandydaci na kierowców będą musieli przejść szkolenie obejmujące:

- Bezpieczne korzystanie z telefonu podczas jazdy,
- Świadomość zagrożeń związanych z martwym polem,
- Obsługę systemów wspomagających kierowcę,
- Bezpieczne otwieranie drzwi,
- Jazdę w trudnych warunkach, takich jak śnieg czy śliska nawierzchnia.

Dwuletni okres próbny i surowsze przepisy

Nowi kierowcy będą objęci dwuletnim okresem próbnym, w trakcie którego będą obowiązywać ich surowsze zasady, szczególnie dotyczące:

Jazdy pod wpływem alkoholu – zachęca się państwa członkowskie do wprowadzenia polityki zerowej tolerancji,

Obowiązku zapinania pasów i stosowania urządzeń przytrzymujących dzieci.

Zmiany w wieku uprawniającym do prowadzenia pojazdów

Aby złagodzić niedobór zawodowych kierowców, minimalny wiek uzyskania prawa jazdy na ciężarówkę zostanie obniżony z 21 do 18 lat, a na autobusy – z 24 do 21 lat. Dodatkowo kraje UE mogą pozwolić 17-latkom na prowadzenie ciężarówek na swoim terytorium, pod warunkiem, że towarzyszy im doświadczony kierowca.

Kontrole zdrowotne i ważność dokumentu

Nowe przepisy przewidują:

- Prawa jazdy na samochody i motocykle ważne przez 15 lat (lub 10 lat, jeśli służą jako dowód tożsamości),
- Prawa jazdy na ciężarówki i autobusy odnawiane co 5 lat,
- Możliwość skrócenia okresu ważności dokumentów dla osób powyżej 65. roku życia,
- Obowiązkowe badania lekarskie przed wydaniem pierwszego prawa jazdy (z możliwością zastąpienia ich samooceną przy odnawianiu dokumentu).

Jutta Paulus, sprawozdawczyni PE, podkreśliła: „Nowa dyrektywa ułatwia życie – bardziej cyfrowe, elastyczne i z mniejszą biurokracją. Jednocześnie zwiększamy bezpieczeństwo na drogach, wspieramy młodych kierowców i rozwiązujemy problem niedoboru pracowników w sektorze transportu”.

Co dalej?

Porozumienie musi jeszcze zostać formalnie zatwierdzone przez Parlament i Radę UE. Po przyjęciu, państwa członkowskie będą miały cztery lata na wdrożenie przepisów.

Kontekst

Nowe regulacje są częścią unijnego pakietu bezpieczeństwa drogowego, którego celem jest redukcja liczby wypadków i dążenie do tzw. Wizji Zero – eliminacji ofiar śmiertelnych na drogach UE do 2050 roku.